

Tampereen raitiotien vaikutusten arviointi – yhteenveto 2016

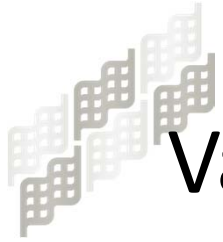
Tiedotustilaisuus 5.9.2016

Mikko Nurminen

johtaja

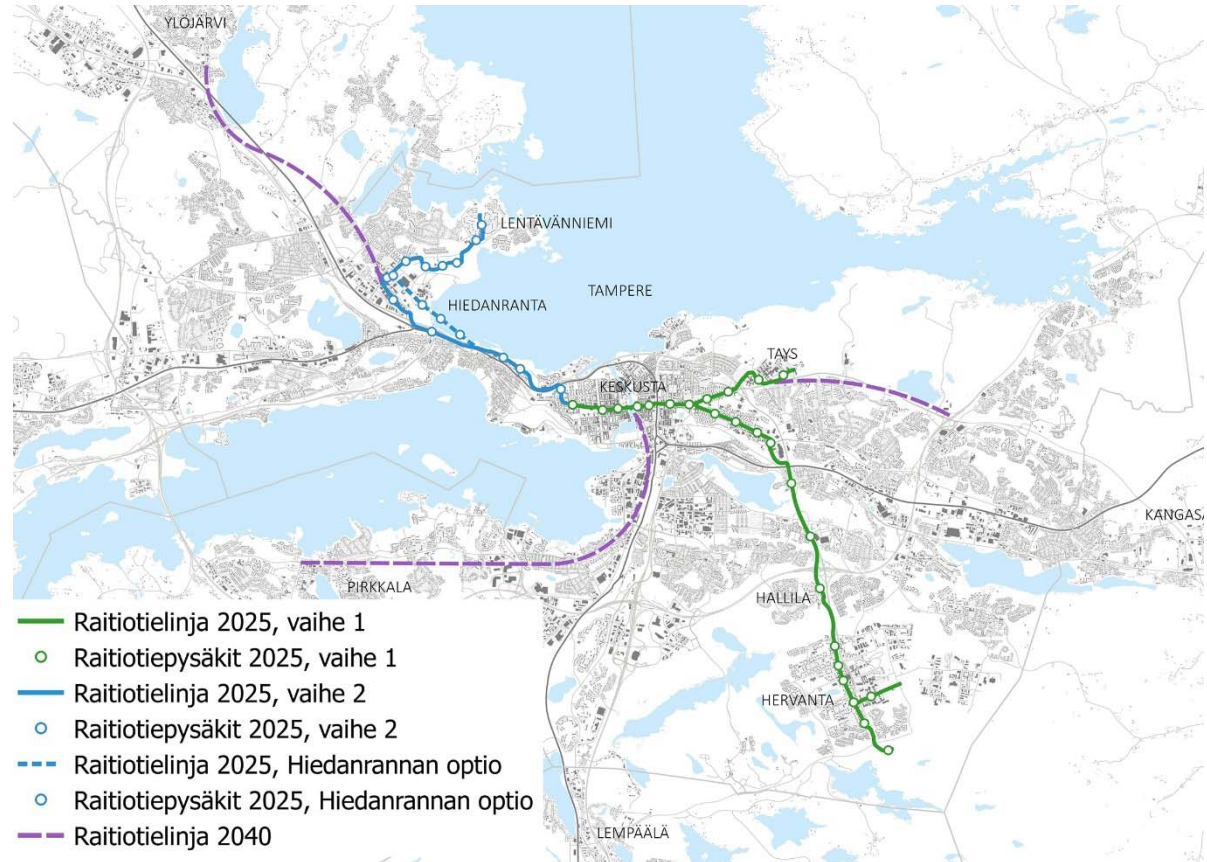
kaupunkiympäristön palvelualue

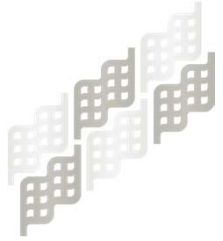

Vaikutuksia arviointiin kevään 2016 aikana

- Päivitettiin ja täydennettiin raitiotien yleissuunnitelman arviointia
- Arvioitiin raitiotiejärjestelmän vaikutuksia
- Verrattiin bussivaihtoehtoon vuosina **2025** ja **2040**
- Arviointia varten tuotettiin kuvaukset joukkoliikennejärjestelmästä ja maankäytöstä raitotie- ja bussivaihtoehtoon
- Seitsemän arviointiteemaa:
Ihmiin kohdistuvat vaikutukset, Vaikutukset kaupunkikuvaan, kulttuuriympäristöön ja maisemaan, Ympäristövaikutukset, Alue- ja yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset, Liikenteelliset vaikutukset, Vaikutukset elinvoimaan, vetovoimaan ja imagoon, Taloudelliset vaikutukset

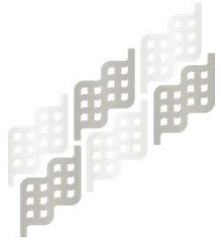

Vaikutuksia arviointiin yhteistyössä

- Seitsemän arviointitiimiä, joissa edustus Tampereen kaupungilta, Raitiotieallianssista, Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymästä, Pirkanmaan liitosta, Pirkanmaan ELY-keskuksesta, Pirkanmaan maakuntamuseosta, Tampereen Kauppakamarista, Tampereen yliopistosta, Liikennevirastosta sekä Trafix Oy:stä. Tampereen yliopisto arvioi vaikutuksia elinvoimaan, vetovoimaan ja imagoon
- Trafix toteutti liikennemallinnuksen
- Ympäristöselvitykset konsulteilta
- Vuoropuhelua raitiotien vaikutuksista on käyty muun muassa sidosryhmätapaamisissa ja yleisötilaisuuksissa. Arvioinnissa on hyödynnetty myös raitiotiehen liittyneitä internetkyselyjä.

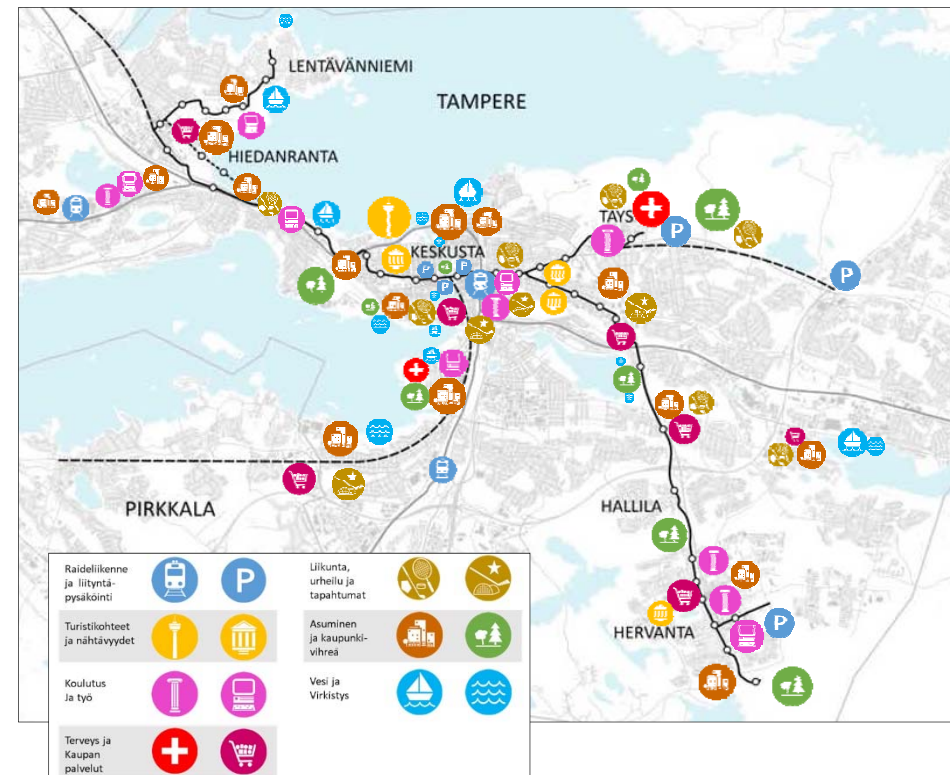

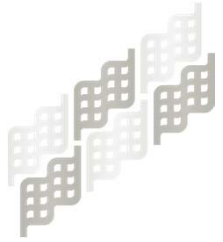
Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

- Palveluiden, asuin- ja työpaikka- ja virkistysalueiden saavutettavuus paranee.
- Raitiotien etuja verrattuna busseihin ovat muun muassa esteettömyys, pysyvä ja tunnistettava reitti, matkustusmukavuus ja matkustusajan nopeutuminen.
- Raitiotiekäytävässä autottomien liikkumismahdollisuudet, liikkumis- ja toimintaesteisten sekä lasten itsenäisen liikkumisen edellytykset paranevat.
- Kaupungin palveluverkon suunnittelussa otetaan jo nyt huomioon raitiotielinjat aina kun se on mahdollista, perusteena saavutettavuushyödyt.
- Raitiotie voi mahdollistaa uudenlaisia palveluja ja halukkuutta hakea palveluja nykyistä kauempaa

Kytkeytyneiden toimintojen kaupunki

Raitiotie ja siihen tukeutuva liityntäliikenne edistää tapahtumien ja paikkojen kytkemistä toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Karttaan on koottu joitakin keskeisiä suunniteltujen raitiotielinjojen varrella olevia kaupunkitoimintoja.

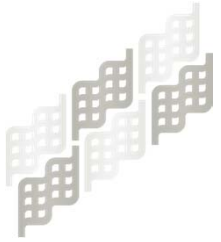

Vaikutukset kaupunkikuvaan, kulttuuriympäristöön ja maisemaan

- Katuympäristön tilajako muuttuu. Lisäksi katuympäristöön tulee uusia kadunkalusteita ja teknisiä rakenteita kuten johdinpylväät, uudentyypiset pysäkkiympäristöt ja sähkönsyöttöasemat
- Katupuiden uusimisella on vaikutuksia kaupunkikuvaan.
- Raitiotie aktivoi rakennus- ja perusparannushankkeita, joilla on myönteisiä vaikutuksia kaupunkikuvaan.

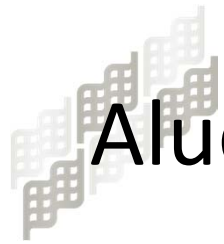

Ympäristövaikutukset

- Raitiotie vähentää liikenteen energiankulutusta ja päästöjä. Raitiotievaihtoehdossa hiukkas-, typpioksidi- ja hiilidioksidipäästöt ovat pienemmät kuin bussivaihtoehdossa. Raitiotievaihtoehdossa ilmanlaadun on arvioitu paranevan keskeisillä pääkatuosuuksilla keskustassa sekä Hervannassa.
- Raitiotie aiheuttaa bussivaihtoehdotta enemmän materiaalien kulutusta ja maamassojen kuljettamisen tarvetta.
- Raitiotien merkittävimmät haitalliset luontovaikutukset kohdistuvat liito-oravan elinympäristöihin. Haittoja kompensoidaan saatujen poikkeamislupien edellyttämällä tavalla.

Alue- ja yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset

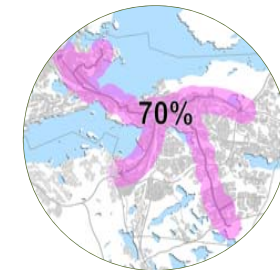
SAAVUTETTAVUUS & KESKUSTAHAKUISET TOIMINNOT

- Tampereen saavutettavuus kaupunkiseudun ulkopuolelta paranee: keskustan lisäksi raitiotievyöhyke tulee hyvin saavutettavaksi alueeksi. Seurauksena keskustahakuisille toiminnoille syntyy hyviä paikkoja mm. Hervantaan, Turtolaan, Kalevaan ja Lielahteen.

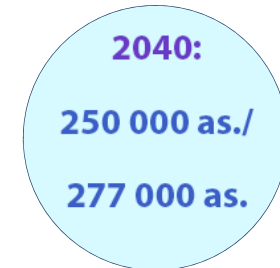
RAKENTEEN TIIVISTYMINEN

- Raitiotie tukee rakenteen tiivistymistä jo olevaan kaupunkirakenteeseen. Erityisesti Tampereen asuntorakentaminen keskittyy raitiotievyöhykkeelle.

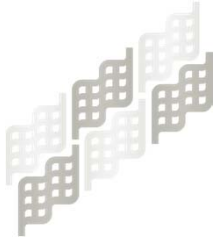
ASUKKAAT JOUKKOLIIKENNEVYÖHYKKEELLÄ

- V. 2025 noin 85 % ja v. 2040 noin 90 % Tampereen väestöstä asuu joukkoliikennevyöhykkeellä (800 m raitiotiestä tai 500 m runkobussilinjoista)

- Bussivaihtoehdossa tarve uusille asuinalueille kasvaa ja yhdyskuntarakenne laajenee.
- Bussivaihtoehdossa sekä vuonna 2025 että 2040 noin 80 % Tampereen väestöstä asuu 500 metrin säteellä runkobussilinjoista.

Liikenteelliset vaikutukset

- Raitiotie lisää joukkoliikennematkojen määrää Tampereen alueella bussivaihtoehtoon verrattuna
 - 2025 mennessä 10 % kaikista matkoista, 15 % keskustaan suuntautuvista
 - 2040 mennessä 19 % kaikista matkoista, 30 % keskustaan suuntautuvista
- Raitiotie vähentää henkilövahinkoon johtavia liikenneonnettomuuksia
 - 2025 mennessä keskimäärin 4,3 kappaletta vuodessa
 - 2040 mennessä keskimäärin 6,9 kappaletta vuodessa
- Raitiotie vähentää autoliikennettä ja ajosuoritteita verrattuna bussivaihtoehtoon.
- Raitiotie parantaa tasaisesti kaikkien alueiden saavutettavuutta, erityisesti Lentävänniemen–Lielahden ja Hervannan eteläosien saavutettavuutta.

Raitiotien saavutettavuushyödyt verrattuna bussivaihtoehtoon. Vihreillä alueilla saavutettavuus paranee.

Vaikutukset elinvoimaan, vetovoimaan ja imagoon

Raitiotie on merkittävä joukkoliikenneratkaisuna ja keskeinen osa kaupunkikehittämisen kokonaisuutta sekä toimivan kaupungin tavoittelua

KAUPUNKIKEHITTÄMINEN

- Raitiotievaihtoehto tukee keskustaa sekä keskustatoimintojen laajentamista nykyistä suuremmalle alueelle, perinteisen keskustan ulkopuoliset työpaikka-alueet vahvistuvat

ÄLYKÄS KAUPUNKI

- Vaunuista, pysäkeistä ja koko järjestelmästä voidaan kehittää alusta älykkäille palveluille, taiteelle sekä kaupunkikulttuurille ja tapahtumille

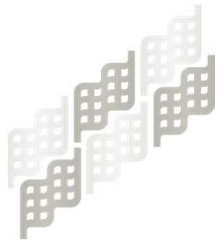
EUROOPPALAINEN RAIDELIIKENNEKAUPUNKI

- Tampere profiloituu eurooppalaisena raideliikennekaupunkina, jonka eri kohteet ovat paikallisille ja matkailijoille helposti saavutettavissa
- Bussivaihtoehdossa kaupungin eri osat säilyisivät nykyisessä laajuudessaan ja roolissaan
- Kaupunkien joukkoliikenteessä laajalti yleistyvät sähköbussit eivät tuota Tampereelle vastaavaa imagohyötyä

TAMPEREEN KAUPUNKI

RAITIOTIEHANKE

Taloudelliset vaikutukset

- Hankkeen yhteiskuntataloudellinen hyötykustannussuhde on 1,3
- Raitiotie lisää lipputuloja 30 vuoden aikana 114 miljoonaa euroa verrattuna vertailuvaihtoehtoon
- Raitiotien kiinteistötaloudelliset hyödyt Tampereen kaupungille maanomistajana ovat 128 miljoonaa euroa Hiedanrannan reitillä
- Raitiotien edellyttämä tiivis kaupunkirakenne tuottaa kaupungille yli 100 miljoonan euron hyödyn
- Raitiotien rakentaminen tuottaa kaupungille verotuloja rakentamisaikana noin 7 miljoonaa euroa
- Raitiotiehanke on hyvin kannattava hanke Tampereen kaupungille. Tampereen kaupungin investointipanos palautuu lähes kaksinkertaisena lisääntyvien lipputulojen, maanomistuksen arvon nousun, maankäytön tehostumisen hyödyn ja verotulojen kasvun vaikutuksesta

Tampereen kaupungin taloudellinen H/K suhde

• Kustannukset (milj. euroa)

– Investointi (VE Hiedanranta)	283
– Valtion investointituki	<u>-75</u>
– Kaupungin nettoinvestointi	208

• Hyödyt (milj.euroa)

– Maankäytön tehostuminen	115
– Kiinteistötalous (Hiedanranta)	128
– Kunnallisverotulot (osa 1)	7
– Hoito- ja ylläpito	-32
– Lipputulojen kasvu	114
– Operointikustannusmuutos	44
– Jäännösarvo	<u>22</u>

• **hyödyt yhteensä** **398**

• **Hyöty/Kustannus** **1,9**

TAMPEREEN KAUPUNKI

RAITIOTIEHANKE